

SMUČ (Sander lucioperca, Linnaeus, 1758)

sinonim: *Stizostedion lucioperca* (Linnaeus, 1758)

črnomorsko in jadransko povodje

domorodna vrsta

E – ogrožena vrsta

Zraste od 40 do 70 cm, največ do 120 cm. Ima dolgo, vretenasto telo. Glava je velika, podolgovata, s srednje velikimi očmi v prvi tretjini glave. Usta so končna, obe čeljusti enako dolgi. Na spodnji čeljusti ima veliko zob, na zgornji manj. Zgornji rob predzadnje kosti škržnega poklopca je drobno nazobčan. Bazi hrbtnih plavuti sta enako dolgi, vse plavutnice v prvi so trde.

Prva hrbtna plavut je povezana z drugo, samo prva plavutnica v drugi plavuti je trda. Repna plavut je rahlo vbočena. Telo pokrivajo ktenoidne luske. Hrbet je zelenkasto siv, boki so srebrno beli, trebuh pa bel. Od hrbta proti bokom se vlečejo navpične rjave zabrisane proge. Glava je ob straneh rjavo marmorirana in zlato obarvana.

Zadržuje se v čistih, globljih predelih s trdim dnom. Večino časa preždi čez dan na mestu in preži na plen. Pogost je v jezerih in akumulacijah. Spolno dozori v tretjem do petem letu. V času drsti se seli v rokave in mirnejše predele. Samec pripravi v enem do treh metrov globoki vodi gnezdo s premerom 0,5 m. Vanj samica odloži ike (150.000–200.000 iker/kg telesne teže). Samec gnezdo z ikrami čuva.

Je ribojeda riba in pomemben regulator ribjih populacij. Naseljuje celinsko Evropo in sega globoko v zahodno Azijo. V Evropi so ga naselili v Angliji, Franciji, Španiji, Italiji in Grčiji. Živi v porečjih Save, Drave in Mure, v Blejskem jezeru v akumulacijah.

Okoli leta 1960 so ga naselili v Vipavo, vendar je izginil.

Zavarovan je z lovno mero, lovopustom in predpisanim uplenom. Pomemben varstveni ukrep je umetna vzreja, poleg tega pa še ustrezne regulacije, zmanjševanje onesnaževanja voda in varovanje življenjskega prostora.

Sander lucioperca (Linnaeus, 1758)

Povodje Slovenije: donavsko

Čas drsti: april–maj

Število iker: 150.000–200.000

Spolna zrelost: 3–5 let

Velikost: 40–70 cm, največ 120 cm

Rdeči seznam: E – ogrožen

Status vrste: domorodna

Selitev: kratke selitve

Vir: Povž, M., Gregori, A. & Gregori, M. (2015). *Sladkovodne ribe in piškurji v Sloveniji*, Ljubljana: Zavod Umbra – Formatisk. Uporabljeno z dovoljenjem avtorjev Andreja in Marije Gregori

Projekt je sofinanciran iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA) ter sredstev Republike Slovenije. Organ upravljanja za izvajanje Programa ESPRA 2021–2027 je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.



Sofinancira
Evropska unija



LASR
lokalna akcijska skupina
za ribištvo Savinjske regije



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO